

Halászzati Lapok

A Magyar
Mezőgazdaság
melléklete

XVI. évfolyam

2015.
október

A Magyar Haltermelők és Halászzati Vízterület-hasznosítók
Szövetségének Lapja

SZERKESZTI: Szerkesztő Bizottság • FELELŐS SZERKESZTŐ: Hajtun György
E LAPSZÁMUNK A FÖLDMŰVELÉSÜGYI MINISZTERIUM TÁMOGATÁSÁVAL KÉSZÜLT

Az integráció hazai és külföldi tapasztalatai

„Vertikális integráció és termékpálya-fejlesztés a halászzati ágazatban” címmel rendezett kerekasztal-beszélgetést a IX. Kaposvári Állattenyésztési Napok keretében a Kaposvári Egyetem Akvakultúra és Halgazdálkodás Tanszéke szeptember 4-én. Dr. Kucska Balázs, a tanszék vezetője olyan témakörben hívta össze a fórumot, amelyben a magyar halászzat szereplői a rendszerváltás óta nem tudnak előbbre lépni. Érdekes volt a halász szakmán kívül a sertés- és a nyúlágazatban már jól működő integrációkat is megismerni, mert tanulságos, hogy e két ágazatban hogyan képzelték el egyes cégek az integrációt és a termékpálya-fejlesztést. A programot határon túlról érkezett halas szakemberek előadásai is színesítették.

Szőke Tamás ágazatvezető a Bonafarm-csoport képviselőjében mutatta be a koca-integrációs együttműködési modelljüket. A sertés-termelés nem a malacnál kezdődik, és nem a hizónál ér véget, kezdte mondandóját az ágazatvezető. Partneri együttműködés jön létre már a gabonatermesztésnél, a takarmány előállításánál, amit aztán a sertés-tenyésztésnél, a genetikai fejlesztésnél, majd a vágóállatok előállításánál használnak fel. Az integráció keretében dolgozzák fel a sertést, mégpedig ezt is két lépésben, hiszen a vágást, a darabolást, a hús előállítást a készítménygyártás követi. Az értékesítés a csúcspontja az együttműködésnek, hiszen a profit itt jelenik meg.

Szőke Tamás részletesen is bemutatta a Bonafarm sertéságazatát. A tenyészállat-előállítást cégen belül végzik, míg a malac előállítás és a hizálás már integrációban folyik. Az előadó kitért arra, hogy miképpen képzelték el a sertésintegráció további fejlesztésének üzleti modelljét a meglévő, alkalmas telepek bevonásával. A genetikai érték megőrzése, fejlesztése alapvetően fontos a cégnek, ezért a szakmai együttműködés az integráció szereplői között elengedhetetlen. A belépett cégek, legyenek kicsik, közepesek, megőrzik önállóságukat, így nem esnek el a támogatási lehető-

Kucska Balázs a tanszék kutatási, fejlesztési tevékenységét mutatta be

ségektől. Ugyanakkor biztos vevői piacok keletkeznek, és nincsenek járulékos értékesítési költségeik. Az integrátor biztosítja a nagyvállalati hatékonyságot, miközben a kisvállalkozói besorolással megvalósul a mérethatékonyság. Az integrátor és a szerződött felek között rugalmas az együttműködés, hiszen az alkalmazkodó képességgel a piaci igények változásai is gyorsan lekövetethetők. Az integrációban résztvevők számára kisebb tőkeigényre van szükség, miközben a likviditásuk jelentősen

Tartalom

Ászok fesztivál Ráckevén	3
Új elnökök a tagozatok élén	4
Gyomaendrődön is kiváló halételek készültek	6
Szakmai úton déli szomszédunknál	8
Az első balatoni menyhátelepítés	9
III. Nemzetközi Ponty Konferencia Csehországban	10
Új főigazgató a Tengerügyi és Halászzati Főigazgatóság élén	11
Sobri-kupa: a hagyomány folytatódik	12

javul, ezáltal a hitelképességük is nő. Az integráción belül a rövidebb termelési ciklus is megvalósul, ami gyorsabb megtérülést eredményez, az integrátor folyamatos termelési kontrollja mellett.

A hazai nyúlágazat integrációs helytéről Kiss Tünde, az Olivia Kft. képviselőjében tartott előadást. Az Olivia Élelmiszerfeldolgozó Kft. 1991. évben alakult külföldi tőkével, alapítása óta 100 százalékban svájci tulajdonban van. Főtevékenységként nyúlhús feldolgozással foglalkozik a cég, és ehhez kapcsolódóan nyúltakarmány előállítását és nyúltenyésztést is a tevékenységei közé tartozik. A cég székhelye Lajosmizsén található, ahol a feldolgozóüzem működik. Ezen kívül Dabason, Ócsán és Litkén is működnek telephelyeik.

A kft. számos fejlesztést és beruházást hajtott végre, biztosítva ezzel a folyamatos fejlődést, és ezáltal fontos szereplőjévé vált a nyúlhús termékek piacának. Termékeiket exportálják, és a külpiacok közül az igen magas fogyasztói elvárásokat támasztó Svájc a legnagyobb. Ezen kívül számos Európai Unió, és azon kívüli országban is jelen vannak a termékeik. A vertikális integráció több lépcsőben alakult ki. Elsőként a vágóhid lépett fel integrátorként, és a nyúlhústermelőket és az extern szereplőket tevékenységét fogta össze. A tel-

(Folytatás a 2. oldalon)

(Folytatás az 1. oldalról)

jes vertikális integráció a takarmány gyártásával kezdődött el, amikor is a teljes technológiai folyamatokat sikerült egy ernyő alá összevonni. Ahogy a sertéságazatban, úgy itt is a takarmánygyártástól a genetikán keresztül a kereskedelemig terjed az együttműködés, így a kft. ma már az ország legnagyobb nyúlhús előállító cégévé nőtte ki magát. Éves árbevételük eléri a 6 milliárd forintot. Az előadó ecsetelte az integráció előnyeit, ami szinte szóról szóra megegyezett a sertéságazatival, mivel az integráció nem ágazatspecifikus szerveződés, hanem mindenkire érvényes szabályozás alapján hozható létre.

Danijel Gospic szlovén haltenyésztési szakértő a pontytenyésztés teljesen új megközelítéséről tartott előadást. Egy 370 hektáros, horvátországi tógazdaságot ismertetett előadásában, ahol ő külső szakértőként dolgozik. A példaként bemutatott gazdaság nincs a legjobb állapotban, a tavakat kotorni, iszapmentesíteni kell a biztonságos további üzemelés érdekében. Az előadó három lehetséges megoldást vázolt fel a célul kitűzött 300-400 tonna/éves pontytermelés eléréséhez.

Az első esetben továbbra is megmaradnak a kiegészítő takarmányozásnál, és 1-2 t/ha hozam mellett a teljes terület rendbetételére vállalkoznak. A 370 hektár tófelület és a hozzá tartozó műtárgyak rendbetétele ilyen hozammal még 50 százalékos EU-támogatási intenzitás mellett is soha meg nem térülő befektetésnek tűnik.

Egy másik változat szerint rendbetesznek egy közel 70 hektáros területet, ahol hektáronként 5-10 tonna halat állítanak elő, melyhez még mindig igen jelentős befektetés szükséges, és a jelenlegi piaci árak mellett a megtérülési idő itt is túl hosszú lenne. A harmadik lehetőség az, hogy létesítsenek egy átfolyóvízes medencerendszert, melyben 20 kg/m³ azaz 200-300 t/ha-nak megfelelő hozammal termelik a pontyot. A földes medrű, kibetonozott oldalú, 40 méter átmérőjű medencék a már meglévő tavakkal összehangolva, tavi recirkulációs rendszerben üzemelnek, utóbbiakban extenzív polikultúrás termelést folytatva. Ez utóbbi beruházás számításaik szerint belátható időn belül megtérülhet. Az előadó megemlítette, hogy ilyen termelési szinten még nincs tapasztalatuk, és az első évek aligha lesznek problémamentesek. A példában említett cég foglalkozik még afrikai harcsa termelésével is, amit recirkulációs rendszerben, termásvíz felhasználása nélkül végeznek. De ezt is csak integráció keretében kívánják fejleszteni, mert így gazdaságos és hatékony a tevékenység, és így lesz jó minőségű az előállított termék.

Petar Pejčić Szerbiából érkezett. A DTD Ribarstvo halászati ágazatvezetőjeként elmondta, hogy a termőföldtől az asztalig terjed a cég tevékenysége. A gabonatermesztéstől a haltáp-előállításon keresztül

a haltermelésen át az értékesítésig terjed az integrátori tevékenységük, amelyek köszönhetően kiváló minőségű termékekkel vannak jelen a piacokon.

Németh István, a MAHAL elnöke felkért hozzászólóként saját cégén, a Tógazda Halászati Zrt.-n keresztül mutatta be azt a hosszú utat, amit a magyar halászatnak be kell még járnia ahhoz, hogy a bemutatott cégek integrációs tevékenységéig eljuthasson. A hazai halászatban az integráció több okból nem valósult meg ágazati szinten. Az egyik okot a Tógazda Zrt. tevékenységéből is kiolvashatjuk. A cég a Dunántúli egyik legnagyobb haltermelője, 2100 hektáron folytatnak haltermelést. Ez több mint 80 tőegységet jelent, és kilenc megyét érint. Az éves árbevételük 800 millió forint. A dunántúli kistermelők völgyzárógátas tavakban termelnek, és közülük sokat a Tógazda Zrt. integrál: ivadékokat helyeznek ki, visszavásárolják a tenyészhalat, esetenként az étkezési halat, és a cég szállítóeszközeivel viszik a piacra a terméket.

Az integráció létrejöttének egyik legnagyobb akadálya a tőke és a piac hiánya. A Tógazda is több halat termel, mint amennyit el tud adni, és azért nincs elegendő tőkéjük fejlesztésre, az integráció erősítésére, mert a hal értékesítési ára az elmúlt másfél évtizedben nem nőtt, hanem stagnál. Csak banki forgóeszközhittelből tudják finanszírozni az integrációt, mert a költségek állandóak, sőt folyamatosan nőnek, miközben az árbevétel szakaszokban érkezik. A folyamatos termelés költségei tehát csak szezonálisan térülnek meg. Az ágazat egészének jövedelmezősége sem elfogadható. A magyar halpiac nyitott a többi uniós vagy nem uniós, de velünk határos környező haltermelő ország előtt, úgyhogy az ezekből az országokból importált ponty jelentősen leszorítja a hazai halakat. Nem reális a mai halár, aminek a kialakulásához a multinacionális kereskedelmi hálózatok árpolitikája is hozzájárult.

Az elmúlt évben a csehek mellett a horvátok is megjelentek a magyar piacon, így a pontytermelésnek rendkívül kicsi a jövedelemtermelő képessége, nincs többé összhang a termelői és az értékesítési ár között. Údító kivétel jelent a ragadozóhalak termelése: a süllő, a csuka, a harcsa tisztes jövedelmet biztosít. Ez viszont csak szűk szegmense a termelésnek. Gátja az integrációfejlesztésnek az is, hogy a takarmány előállítását földterület híján nem tudta a cég saját maga megoldani, így a takarmányt piaci áron kell beszerezniük.

A magyar halászatban a legnagyobb probléma az, hogy kevés a feldolgozott termék. A mai rohanó világban kevesen hajlandóak élő halat vásárolni, azt odahaza feldolgozni. De tőke nélkül feldolgozót sem lehet létrehozni, és elmondható, hogy kevés a feldolgozó az országban. Persze a feldolgozó működtetésének az is feltétele, hogy kellő hatékonyságot, kapacitáskihasználtságot kell biztosítani. Ha a capaci-

tás 80 százaléka nem kihasznál, akkor nem éri meg a feldolgozó működtetése. A kiutat abban látja az elnök, hogy külső források szükségesek ahhoz, hogy az integrációs fejlesztések megvalósuljanak. Ezer hektáronként egy vágópont létesítése már előrelépést jelentene, mondta végezetül Németh István.

A másik felkért hozzászóló *Szűcs István*, a MASZ alelnöke volt, akinek a mondanóját külön cikkben ismertettük.

A fórum végén *Kucska Balázs*, a KE Akvakultúra és Halgazdálkodási Tanszék vezetője kutatási és fejlesztési tevékenységüket mutatta be. A beszámolóból kiderült, hogy egy intenzív halnevelő kutatóbázis kialakítása folyik az egyetemen, mégpedig a Halászati Operatív Program 3. prioritástengelyének pályázati felhívására benyújtott, 1 699 329 032 azonosító számú pályázat keretében. Az infrastruktúrafejlesztés első fázisában a tanszék kezelésében lévő Fekete István Halászati és Természetvédelmi Oktató-Kutató Szakműhely felújítása és kibővítése valósul meg, emeletráépítéssel. A második fázisban halkeltető rendszer épül, a legmodernebb berendezésekkel, technológiákkal. Az infrastruktúrafejlesztés harmadik ütemében extrudáló-tápkészítő berendezést vásárolna, és helyeznek üzembe. A beruházások szorosan kapcsolódnak azokhoz a kutatás-fejlesztési témakörökhöz, amelyekről a tanszékvezető is beszámolt, így például a 250-500 kg/óra kapacitású tápkészítő berendezés az ipari gyártás modellezésére alkalmas: saját tápreceptúrák, alternatív fehérje- és energia-komponensek tesztelését végezhetik, valamint menedécs és tavi nevelésre alkalmas kísérleti tápok gyártását is felvehetik a programjukba.

A kutatás-fejlesztés keretében haltakarmányozási kutatásokat folytatnak. Az alternatív fehérje- és energiaforrású tápok fejlesztését és tesztelését a doktori (PhD) képzés keretében végzik (a témavezető prof. *Hancz Csaba*, társ-témavezető *Kucska Balázs*). A tavi tápok fejlesztése – alacsony és közepes fehérjetartalmú tápok beillesztése a tavi takarmányozási technológiába a HOP 3. prioritástengelyének igénybe vételével történik. A takarmányozás ökonómiai optimalizálását a Gazdaságtudományi Kar Folyamathálózat-mérnöki Kutatócsoportjával együttműködésben kutatják (a doktori képzés keretében a témavezető *Csukás Béla*). Az élelmiszer-biztonsági és húsmínőségi kutatások keretében a környezeti tényezők, és a tenyésztési körülmények hatását a ponty (*Cyprinus carpio* L.) jólétére és termékminőségére vonatkozóan kutatják. A mikotoxinok komplex élettani hatásának vizsgálatát is elvégzik ugyanennek a projektnek a keretében. A technológiai kutatások témakörben a ragadozó halak intenzív nevelését, az intenzív rendszerekből kikerülő halak megmaradásának javítását és új halfajok intenzív nevelését végzik.

H. Gy.

Ászok fesztivál Ráckeven

A kezdetek óta támogatja a Ráckevei-Duna-ági Horgász Szövetség (RDHSZ) a ráckevei önkormányzat által szervezett Ászok Fesztivált. Így volt ez idén is, amikor szeptember 20-án a közvetlenül a Ráckevei-Duna partján található ráckevei piactér megtelt a kiállítókkal. Már kora reggel megkezdődött a rendezvény, mivel a szövetség 7 órakor elindította immár hagyományos horgászversenyét. Ahogy teltek-múltak az órák, úgy népesedett be a piactér, ahol igen sok látóval várták az érdeklődőket, kiállítóknak s árusokon kívül a központi színpadon is. Mindeközben persze finomabbnál finomabb illatok terjengtek a levegőben, hiszen bográcsokban és tárcsákon készültek a hal- és vadételek.

Az RDHSZ idén is felállította nagy sátrát, amelyben egy nagy bográcsban főzték a halászlét, és sütötték a halszeleteket, füstölték a pontyot. Aki ebbe a sátorba betért, nem csalódhatott, szíves vendéglátásban részesült. Természetesen a szövetség vezetői, Molnár Pál elnök és Tóth István ügyvezető igazgató is tette a dolgát: mindenkinek jutott tőlük egy-két kedves szó, mondat. A két vezető a zsűriben is helytállt, derekasan végigkóstolták és végigbírálták az ételeket. Az egész napos fesztiválon ugyanis főzőversenyt is tartottak a horgászverseny mellett.

Molnár Pál készségesen ült mikrofonunk elé.

Az Ászok Fesztivál lassan egy évtizedes múltra tekinthet vissza, kezdte mondandóját az elnök. A fesztivál sikeres, ami a szervezőknek és a rendezőknek köszönhető. A ráckevei önkormányzat és a Ráckevei Művelődési Központ mellett a szövetség is tevékeny résztvevője a rendezvénynek. A horgászverseny megrendezésén kívül a halfőzőversenyhez is a szövetség biztosítja az ízletes alapanyagot, mégpedig ráckevei pikkelyes pontyot.

Az elnök kitért arra is, hogy a zsűriben is évek óta részt vesznek az ételek bírálatában. A hal- és vadételeken kívül sütemények versenye is zajlik, és elmondható, hogy évről évre javul az ételek minősége. Ezzel együtt embert próbáló a mintegy ötven-hatvan ételt és desszertet végigkóstolni és objektíven értékelni.

A zsűri elnöke, Simon Tamás, a Szabadtúzi Lovagrend elnöke óriási tapasztalattal segíti a bírálók munkáját, így elmondható, hogy a díjak méltó helyre kerülnek. A fesztiválon 3-5 ezer vendég fordul meg, úgyhogy minden bogrács kiürül, minden étel elfogy, mivel igazi családi programok váltják egymást a nagyszínpadon.

Ráckevének fontos ez a rendezvény, mert a város sok szép látóval kínál, és a turizmus fejlesztése alapvető célja a város vezetőségének. Ráckeve lehetne a Csepel-sziget Szentendrénél, ha még több kulturális, sport- és egyéb rendezvényt szerveznének.

A szövetség aktuális tennivalóit is szóba kerültek. Mint megtudtuk, az RDHSZ változatlanul az ország legnagyobb horgász szövetsége, a taglétszámuk továbbra is nagyjából 25 ezer fő. A szövetség gazdálkodása stabil, és az

idei év várhatóan kiemelkedően jó lesz, mivel több mint 200 tonna halat telepítenek a Duna-ágba és a mellékvízeibe. Ez azt jelenti, hogy a horgászok fogási lehetőségei tovább javulnak. Ebben az évben már több száz, tíz kilogramm feletti fogással dicsekedhetnek. A szövetség uralja a rekordlistákat, vagyis a ráckevei horgászok megtanultak nagy halat fogni. Mondani sem kell, hogy a horgásznak az ilyesmi életre szóló élményt jelent, de a vízzeikről az sem távozik üres szákkal, aki nem rekordot dönteni akar, hanem a családi asz-

jasokra. Az egyesületeket a helyi önkormányzatok támogatják, bár egyes más hatósági vagy rendvédelmi szervezetekkel is szoros az együttműködés.

Széleskörű társadalmi kapcsolatokra van szükség, különösen most, amikor a természetes vizek hasznosítási jogát egy új pályázati rendszerben hirdetik meg. Az elnök úgy gondolja, hogy minden eddig hasznosító az új pályázati kiírásra vár. Szerinte van rá remény, hogy még az idén kiírják és elbírálják a pályázatokat, ugyanis a hosszabbítás rengeteg problémával járna, mert nehéz lesz kezelni azokat az ügyeket, amelyek ez év december 31-ei határidővel zárulnának le. Elég csak a horgászjegyek kiadását említeni, vagy a vízterületek speciális engedélyeinek meghosszabbítását. Az RDHSZ mindent elkövet, hogy az önkormányzatokat bevonja a pályázati munkába. Az elnökségükben polgármester is van, sőt, van egyesületi elnök polgármesterük is. A horgász polgármestereket éves területi jeggyel tisztelik meg. Egy vízterületet akkor lehet igazán jól kezelni, ha a helyi önkormányzat is tevőlegesen kiveszi ebből a részét.

A szigorú zsűri: Tóth István, Simon Tamás, Dr. Molnár Pál

talra kíván halat felszolgálni, mert étkezési halból sincs hiány náluk.

Az elnök elmondta, hogy a legnagyobb gondot a szövetség egyesületei jelentik. A szövetségnek 23 tagegyesülete van, és szinte mindenütt szükség volna a generációváltásra. Ugyanis a civil támogatási források beszűkültek, az emberek pedig elfoglaltak, és az egyesületek vezetése, a tisztségek betöltése források híján gondot okoz. A fiatalabb generáció tagjai természetesen a pénz keresésével vannak elfoglalva, és nem szívesen vállalnak társadalmi munkát. Ebből adódóan az egyesületek többsége komoly anyagi és személyi gondokkal küszködik. A szövetség a maga erejével megpróbál segíteni, de leginkább az egyesületekben kellene megoldani ezeket a problémákat. Manapság nagyon nehéz arra ösztönözni az embereket, hogy társadalmi munkákat vállaljanak. A meritési lehetőség leszűkült a fiatalokra és a még aktív nyugdí-

Molnár Pál végül arról is beszélt, hogy továbbra is vannak gondok a Duna-ág vízellátásával és a víz minőségével. A Nagy-Dunában egyes időszakokban nincsen annyi víz, hogy gravitációs úton a Kis-Dunába lehessen juttatni, és emiatt a Kvassay-zsilipnél szivattyúzni kell, márpedig ez 400-500 ezer forintba kerül naponta. Ha erre nincsen pénz, akkor a vízszint elkerülhetetlenül egyre alacsonyabb lesz, mivel utánpótlást csak a csapadékvíz és a tisztított szennyvíz jelent. Márpedig a szennyvíz, hiába tisztították meg, soha nem lesz olyan minőségű, mint a Duna vize. Ez azt jelenti, hogy a Duna-ág északi részének vize rossz minőségű, nem lehet fürödni benne, és a halhús minősége sem lesz megfelelő. Igaz, Ráckevétől már üzemelnek a strandok, és a Duna-ág déli részének vize már balatoni minőségű, mondta végezetül Molnár Pál.

H. Gy.

Új elnökök a tagozatok élén

Az október 7-ei tisztújító közgyűlés előtt a MAHAL hat tagozata ugyancsak tisztújító üléseket tartott. A hat tagozat közül négy szeptemberben választott új tagozati elnököt, akik a tisztújító közgyűlés után az elnökségben is képviselik a tagok érdekeit. Az új elnököket szólaltattuk meg arról, hogy mi módon kívánják megújítani a tagozati tevékenységet.

A MAHAL Közép-magyarországi Tógazdasági Tagozatának alakuló ülését szeptember 16-án az Akasztói Halászcsermelyben, az ÖKO 2000 Vállalkozás központjában rendezték. A házigazda *Szabó József*, a vállalkozás vezetője bemutatta a tógazdaságát. A bemutatás igazi szakmai műhelymunkává változott, mert a jelenlévők nemcsak kérdezték a házigazdát a haltermelés egyes kritikus pontjáról, hanem a maguk tapasztalatait is megosztották. A tagozat *Szabó József*et egyhangúlag megszavazta elnöknek.

Szabó József megköszönte a bizalmat, és jövőbemutatónak, hasznosnak ítélte az összejövetelt. A szövetség tagjai számára a ta-

colhatóak ezek a találkozók. Azt is tervezik, hogy a tagozat tagjaihoz is ellátogatnak. *Szabó József* azt is elmondta, hogy szoros együttműködést kíván kialakítani más tagozatokkal, például a halászatfejlesztési és a pontytenyésztő tagozatok munkájába is be szeretnének kapcsolódni.

A MAHAL Pontytenyésztő Tagozatának ülésére szeptember 18-án, pénteken délután, a MAHAL-székház tárgyalótermében került sor. A tagozat két jelölt közül választott az elnök személyét illetően. Szoros „küzdelemben” *Horváth Ferenc*, a Bocsikai Halászati Kft. ügyvezetője győzött *Dankó István* ellenében, ez azonban nem okozott

bizottság határozza meg a ponty tájfajták teljesítményi paramétereit, az új fajták elismerésének folyamatát és szabályait, illetve a fajtafenntartó ötévente kötelező vizsgálatának a menetét.

A tájfajták fenntartása, elismerése, teljesítményvizsgálata a tagozat egyik legfontosabb munkája, hiszen a hazai pontytenyésztésnek 32 elismert tájfajtája van. Ezt a listát fel- és meg kell újítani, mert az elmúlt években kevés energiát fordítottak erre, mind a hatóságok, mind pedig az erre illetékes társadalmi szervezetek és intézmények. Komoly szakmai segítséget fognak nyújtani a tenyésztői szervezeteknek annak érdekében, hogy a fajták értékmérő tulajdonságai javuljanak. Természetesen ez nem lesz gyors folyamat, mivel a ponty generációs intervalluma az egyik leghosszabb a tenyésztett állatfajok közül. A pontytenyésztői tagozat az ebből réses munkát haladéktalanul megkezdi, és következetesen végig fogja vinni.

Mindehhez a pénzügyi alapokat is meg kell teremteni, hangsúlyozta az elnök. A de minimis támogatásból eddig jutott a minőségi tenyésztőanyagok termelésének a támogatására, és ezt a támogatást továbbra is szeretné fenntartani a tagozat. A tervezett központi teljesítményvizsgálatokhoz szintén szükség volna támogatásra, mert a munka elmaradásának oka elsősorban a pénzügyi források hiánya volt - márpedig a fajtafenntartás nem olcsó mulatság.

Az elnök hangsúlyozta, hogy nem akarunk elszigetelten dolgozni, a többi tagozattal együtt kívánunk működni. A halászatfejlesztési tagozat tevékenysége a pontytenyésztő tagozat munkájához is kötődik, ugyanúgy, ahogy a kódex-bizottság döntései is kihatással vannak a hazai pontytenyésztők mindegyikére, függetlenül attól, hogy melyik érdekvédelmi szervezet tagjai.

Az elnök szerint a piaci igényeket is figyelembe kell venni akkor, amikor a tájfajták újraminősítésére sor kerül. Nem biztos, hogy a 32 tájfajta fenntartása indokolt, ezért is szeretnének az üzemi teljesítményvizsgálatok helyett újra központi teljesítményvizsgálatokat végezni. Ebben a munkában pedig a Dinnyési Halgazdasági Kft. jutna nagy szerephez, ráadásul e munkával növelhetnék az ivadéknevelő tógazdaság szakmai presztízsét. Fontos fogyasztói szempont a halhús alacsony zsírtartalma, ezért a kódex felülvizsgálata során olyan technológia kialakítására kell törekedni, amelynek adaptálásával standardizálható a húsminőség.

A MAHAL Természetes Vízi Halászati és Horgászati Tagozatának ülését szeptember 1-jén, ugyancsak a MAHAL-székház tárgyalótermében tartották. Az elnökválasztás egyhangú szavazással zajlott le, *Szilágyi Gábor*

Szabó József

gozati fórumok meghatározóak, hiszen ezekben kisebb közösségekben találkozhatnak, beszélgethetnek azok a tagok, akiknek hasonló a tevékenysége és a problémáik. Az elnök hangsúlyozta, hogy a szakmai találkozók egymás hibájából is tanulhatnak, és a pozitív tapasztalatokat is átvehetik. Mindez előrevetíti azt is, hogy ha a tagozatok jól működnek, akkor a magyar halásztársadalom ügye is halad, és a szövetség is hatékonyabban betöltheti érdekképviseleti szerepét.

A tagozat alakulóülésén elhatározták, hogy az alapszabály ugyan évi egy kötelező összejövetelt ír elő a tagozatok számára, ám mint az elnök is elmondta, ők legalább évi két-három alkalommal kívánják megtartani az üléseket, már csak azért is, mert több más szövetségi rendezvényhez is hozzákap-

Horváth Ferenc

szóltságot, mert az együttműködés a két „rivális” között továbbra is garantált.

A pontytenyésztői tagozat a szövetség egyik legfontosabb testülete, mivel az üléseken meghatározó szakmai kérdésekről kell beszélni. A ponty a magyar haltermelők kenyérhala, vagyis a pontytermelés teszi ki a hazai haltermelés 65-70 százalékát. *Horváth Ferenc* az ülés után elmondta, hogy a szavazás ugyan őt hozta ki győztesnek, de biztos benne, hogy *Dankó István* ugyanolyan szakértelemmel és hozzáértéssel látta volna el az elnöki posztot, mint ő. De nem maradt tisztség nélkül *Dankó István* sem, mivel a szövetség részéről őt bízták meg a tenyésztésvezetői teendők ellátásával. A tenyésztésvezető az úgynevezett teljesítményvizsgálati kódexet összeállító bizottságban képviseli a szövetséget és a szakmát. Ez a

kapott bizalmat. Az ülésen sok szó esett arról, hogy nem jó idők járnak a természetes vizek halászati jogokat gyakorló gazdaságokra, hiszen a halgazdálkodásról és horgászatról szóló új, a 2013. évi CII. törvényt módosító 2015. évi XLVIII. törvénnyel a horgászokat hozta helyzetbe a politika.

Az elnök tisztában van azzal, hogy nem ez a legjobb pillanat pozíciót vállalni, amikor az körvonalazódik, hogy a jövőben a halász szervezetek elveszítik az eddigi természetes vizeiket. De a régi halas közmondás is úgy tartja, hogy a remény hal meg utoljára, és ez az utolsó pillanatokban is erőt adhat. Szilágyi Gábor azt ígérte, mindent elkövet annak érdekében, hogy meggyőzzék a döntéshozókat arról, hogy a szakmai érvek is érvényesüljenek a természetes vizek pályázati kiírásainak megfogalmazásakor. Azonban tény, hogy a halászok mindig is elfogadták a felülről jövő döntéseket, amelyekhez igyekeztek is alkalmazkodni.

A szövetség tagjai jelentős kiterjedésű természetes vizeken gazdálkodnak. A Tisza felső és középső szakaszán, a Duna nagy részén halász szervezetek gondozzák a vizet. A Balatonon megnyugtató, hogy a balatoni cégvezetés szakmai alapokon rendezi az ügyeket. Kívánatos volna, hogy az új hasz-

Szilágyi Gábor

nosítókat is szakmai szempontok szerint válasszák ki, akik aztán a hobbitevékenységet, a horgászatot magas szinten szolgálják ki.

A ma még halastóként kezelt víztározók jó része szintén elveszni látszik. Ha ezek a vízterületek elvesznek, sok cég, halász és horgász élete megváltozik. A bizonytalanság ugyancsak negatívan hat a jelenlegi helyzetre, mert még nem született döntés arról, hogy mikor és milyen pályázatokat írnak ki a területek hasznosítására. Erre az időszakra ugyanis a területi horgászjegyeket már el kellene készíteni, de ma még nem tudni, hogy mit írhatnak az egyes vízterületen a horgászjegyre. Az is tény, hogy ilyen rövid idő alatt a pályázók nem tudnak megfelelően felkészülni a pályázatok elkészítésére.

Az új pályázati rendszerben nyeregben

Farkas György

maradónak sokkal szorosabban együtt kell működniük egymással, mint eddig, annak érdekében, hogy képesek legyenek a horgászok igényeit minél jobban kielégíteni, jelentette ki az elnök. Ezt az együttműködést segíti elő a Duna Halaiért Alapítvány tevékenysége. Az alapítvány azt tűzte ki céljává, hogy a Duna teljes szakaszán egységes legyen a halgazdálkodás. A Duna halállományában sok a veszélyeztetett faj, és rengeteg az invazív, a bejövő, a jelenlegi állományt veszélyeztető halfaj is. Ezen a helyzeten pedig változtatni kell, mondta végezetül az elnök.

A MAHAL Dunántúli tógazdasági tagozat alakuló ülésére szeptember 18-án, került sor, a MAHAL székház tárgyaló termében. A tagozati elnök választásán egyhangú szavazással kapott bizalmat Farkas György, a

Hetényhal Kft. ügyvezető igazgatója. Az elnök új kihívásnak tekinti a tagozat vezetését, mert úgy látja, hogy nem lesz könnyű elmozdulni a jelenlegi mélypontról. Szükségét látja annak, hogy a tagozati tagok jobban megismerjék egymást, éppen ezért a termelési körülmények jobb megismerése érdekében a tagtársak gazdaságait szeretné meglátogatni. Ezek a látogatásokon szakmai beszélgetések generálódnak, megismerik a problémákat, új tapasztalatokat szereznek, technológiai újdonságokat láthatnak. E mellett a modern informatikai eszközökkel is könnyen elérhető a tagság, amely lehetőséggel élni kíván az elnök.

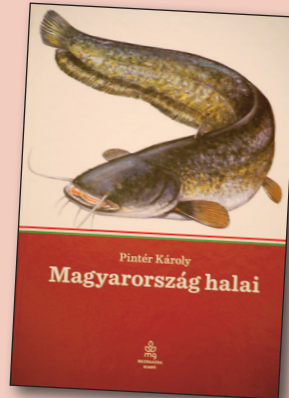
Bár kicsi az ágazat, a tagok között mégis nagy a távolság. A haltermelők nem szívesen szakadnak el a saját tevékenységi körüktől, de ezen a gyakorlaton változtatni kell. Egy szövetségnek vagyunk a tagjai, s ha eredményeket akarunk elérni, akkor szükség van a szorosabb együttműködésre, hangsúlyozta az elnök. Ezt megfelelő türelemmel szeretné megvalósítani. Annál is inkább, mert az állattenyésztők körében eléggé nagy a bizalmatlanság, a zárkózottság. Minél kulterjesebb egy állattartó ágazat, és még ma is az ősi normák az érvényesülnek benne – a haltermelés ilyen – annál inkább magára marad az ember. Az állattartók büszke emberek, a halász is az. S aki nem tanul meg a nyelvükön beszélni, az soha nem kap tőlük megfelelő információt. Az elnök úgy véli, ha egy kicsit növelhetik a bizalom fokát, és a rohanó világunkban meg tudunk állni egy rövid időre, akkor lesz eredmény is, mondta végezetül Farkas György.

H. Gy.

Magyarország halai

Dr. Pintér Károly, a szerző az 1970-es évek közepén kezdte rendszerezni az ország különböző vizein végzett megfigyeléseinek adatait, amiket a hazai és a nemzetközi szakirodalom megállapításaival is összevetett. Munkájának eredménye a Magyarország halai biológiájuk és hasznosításuk c. monográfia 1985-ben elkészült kézírata volt, amely először 1989-ben, majd változtatlan tartalommal 1992-ben jelentetett meg. Egy 1985-ben lezárt ismeretanyagú monográfia a mai követelményeknek már nem felel meg. Az egyes halfajok védelmével és állományalakításával kapcsolatban akkoriban megfogalmazott javaslatok egy része a gyakorlatban már megvalósult, míg mások aktualitásukat veszítették.

A szerző saját adatai a monográfia első megjelenése óta gyarapították ismerete-

inket a tokfélék elterjedésével és a magyar halfauna új tagjaival kapcsolatban. Taxonómiai vizsgálatai a törpeharcsa rendszertani besorolását pontosították társszerzőként egy új alfaj leírásával. Igazolta egy, a magyar faunában új halfaj, a szívárványsügér előfordulását a hévízi hőforrások által kialakított, sajátos élőhelyi viszonyok között.

A gazdaságilag jelentős halfajok halászatáról és horgászatáról új statisztikai adatokkal kellett a monográfiát felfrissíteni.

Néhány halfaj rendszertani besorolása az elmúlt időszakban megváltozott, esetükben már az új tudományos neveket kell használni, amennyiben azokkal kapcsolatban már megegyezésre jutott a nemzetközi szakmai élet.

A könyv új kiadása a Mezőgazda Kiadó gondozásában jelent meg.

Gyomaendrődön is kiváló halételek készültek

*Az időjárás is a kegyeibe fogadta a gyomaendrődi 17. Nemzetközi Halfőzőversenyt és a hozzá kapcsolódó 13. Civil Fórum Találkozót. Bár lógott az eső lába, de végül mégsem nyíltak meg az égi csatornái, így a hazai és a határon túlról érkezett versenyzőket nem áztatta meg a nyári eső. Az augusztus 22-ei rendezvényen Toldi Balázs, Gyomaendrőd polgármestere köszöntötte a vendégeket, akik között megjelent Dankó Béla, a térség országgyűlési képviselője, Mihai Horatiu Josan, Nagyenyed polgármestere, és több más térségi vezető. A nyitóünnepség fénypontját a díszvendég Oszter Sándor színművész szolgáltatta József Atilla *Ars poetica* című versének elszavalásával.*

Toldi Balázs, Gyomaendrőd polgármestere 34 évvel ezelőtt született Gyomán (Endrőd és Gyoma 1982-ben egyesült), és itt járt általános és középiskolába. A főiskolát Békéscsabán végezte, ahol két diplomát – humán-menedzser és közgazdász – szerzett. A polgármester két fiú apja (Barna 3, Bálint 1 éves), és az édesanyjuk szintén

helybéli. A tavaly őszi önkormányzati választás előtt egy kazángyártó cég kereskedelmi vezetőjeként dolgozott.

Tavaly október óta felgyorsult az élete a fiatal városvezetőnek. Elődje, Várfi András jó gazdasági helyzetet hagyott maga után, miután a város is részese volt az önkormányzatok adósságkonszolidációjának, és

Toldi Balázs, Gyomaendrőd polgármestere

így egymilliárd forint hiteltől szabadulhattak meg. Ennek köszönhetően a pénzügyi helyzetük stabil. Ezzel együtt jónéhány megoldandó problémával szembe kell néznie az önkormányzati testületnek. Toldi Balázs szerint nem elsősorban az infrastruktúrafejlesztést kell megoldani, hanem a lakosság összhangját kell megteremteni. Nem engedheti meg magának egy 15 ezres város, hogy széthúzás és ellenségeskedés uralja el a közeletet, mert az előbb-utóbb mindent lerombol. Az együttműködés, a tolerancia létfontosságú, ezért is zárják ki – amennyire lehet – a képviselő-testületi ülésekről a nagypolitikát. A helyi képviselők szemlélete is megváltozott az elmúlt hónapokban, bár ez nem jelenti azt, hogy ne volnának egészséges viták. És a vita a legtöbb esetben kompromisszummal zárul.

A polgármestert, a fiatal kora ellenére is egyre inkább elfogadják. Ma már gyakran keresik a társaságát, mivel mindenütt felelős vezetőként képviseli a város lakóinak érdekeit. A város rendezvényei arra is alkalmat teremtenek, hogy a lakókkal szorosabb és személyesebb kapcsolatot építsen. Fiatalember lévén az interneten, a közösségi portálokon is aktív, így a fiatalabb korosztállyal és a vállalkozókkal is könnyebb a kapcsolatteremtés. Ami pedig a halászatot illeti, Gyomaendrődön hat holtág halászati joga telik le jövőre, amit az önkormányzat szeretné tovább gyakorolni, mégpedig oly módon, hogy a halá-

Mihai Horatiu Josan, Nagyenyed polgármestere évek óta részt vesz a gyomaendrődi halfőzőversenyen. Ez nem véletlen, hiszen Nagyenyed és Gyomaendrőd 1993 óta ápol testvérvárosi kapcsolatokat, így a nagyenyediek azóta részt vesznek Gyomaendrőd nagy eseményein. A polgármester a kezdetek óta képviseli itt a romániai várost, vagyis immár az ötödik ciklusát tölti ebben a tisztségben. Az elmúlt évtizedek alatt sok barátság szövődött a két város lakói között, amit közöttük lévő 325 kilométeres távolság sem gyengít.

A testvérvárosok közötti kapcsolatot a nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégium és a gyomaendrődi Bethlen Gábor Iskola építette ki, ehhez kapcsolódott a két önkormányzat együttműködési megállapodása, és azóta más iskolák is partnerkapcsolatba léptek egymással. Természetesen a kulturális kapcsolatok is jelentősen kibővültek, hiszen a két város képviselői kölcsönösen részt vesznek a városok kulturális rendezvényein. A sport területén is kibontakozott együttműködés: 1993 óta egy évben kétszer mérkőznek meg egymással az Old Boys focicsapatok. Az eredménynél sokkal fontosabb a barátság, a közös program, amelyeken a nagyenyedi borvidéken termelt, kiváló minőségű borok is elősegítik a jó hangulat kibontakozását. Gyomaendrődön inkább a jó minőségű hazai pálinka a kedvenc. Gazdasági kapcsolatok is létesültek. Az egyik legjobb példa erre, hogy Gyomaendrődről vásároltak kazánokat az erdélyi településnek.

Ami a halfőzőversenyt illeti, a polgármester 1996-2000 között a zsűrinek is tagja volt. Ma már nagyon is kedveli a gyomaendrődi halas konyha ízeit, ételeit, olyannyira, hogy odahaza is szívesen főz halételeket. A két város konyhájának hagyományai jelentősen eltérnek egymástól, de a régi kapcsolat már megtette hatását: a két régió konyhaművészete egyre jobban ötvöződik egymással. A polgármester végül azzal zárta beszélgetésünket, hogy minden vágya az, hogy a két település lakói egyenként is megismerjék egymást.

Gyuricza Csaba, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal elnöke Gyomaendrőd szülötte. Ő volt a rendezvény fővédnöke, bár egy külföldi útja miatt most nem tudott jelen lenni a rendezvényen. Ezért levélben köszöntötte mindazokat, akik ellátogattak a hagyományos haléltfőző versenyre és a Körös-szögi civilek összefövetelére.

„Sok éve már, hogy magam is rendszeres látogatója vagyok az új kenyér ünnepé gyomaendrődi rendezvényeinek, az pedig külön megtiszteltetés számomra, hogy ezúttal az egyik fővédnöke is lehetek a jeles alkalomnak.

A hal sok évtizede része a Körös parti emberek életének. Megélhetést jelent a halászoknak, a feldolgozóknak, turistacsalogatók a horgászparadicsomok, és számos gyomaendrődi ember számára jelent kapcsolódást a mindennapok rohanása után. A mai alkalom bennem is felidézi gyermekkorom pillanatait, amikor Édesapám rendszeresen elvitt magával a horgászataira. Akkor ismertem meg a Körösök páratlan szépségű növény- és állatvilágát, a táj utánozhatatlan rezdüléseit, azt a nyugalmat és békét, amit csak a számtalan holtág partján ülve érezhet az ember.

A mai napon másfajta szórakozás a főszerep, remek halételek versengése mellett a térség civil egyesületei is találkozhat-

nak egymással. Meggyőződésem, hogy az ilyen alkalmak hozzájárulnak ahhoz, hogy megmutassuk azt, hogy milyen változatos és tartalmas ételek alapanyagát jelenti a hal, népszerűsíthetjük szélesebb körben e rendkívül egészséges élelmiszer fogyasztását. Minden ilyen rendezvény segíthet abban, hogy minél többen fogyasszanak halételeket, hogy az egy főre jutó halfogyasztásban ne Európa sereghajtói közé tartozunk.

A most induló uniós programozási időszak egyedülálló lehetőséget jelent a halász- és horgásztársadalom számára: soha ennyi forrás nem érkezett az ágazat fejlesztésére, mint amennyi 2020-ig okszerűen felhasználható Magyarország számára. Bátorítom Gyomaendrőd és térsége felelős vezetőit, hogy használják ki ezeket a hamarosan megnyíló forrásokban rejlő lehetőségeket. Kapcsolják össze a Halászati Operatív Programot a Vidékfejlesztési Program lehetőségeivel. Ebben a törekvésükben lehetőségeimhez mérten segíteni és támogatni fogom szülővárosom és környéke elképzeléseit is.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A mai naphoz kívánok remek kikapcsolódást, finom halételeket és jó szórakozást” – fejezdött be az elnök levele.

A XVII. Nemzetközi Halfőzőverseny eredményei és díjazottjai

Tiszai-Körösi jellegű halászlé kategóriában

1. Farkas Zoltán, Szeghalom
2. Halgasztronómiai Egyesület, Gyomaendrőd
3. Nagyenyed csapata, Nagyenyed

Dunai halászlé kategóriában

1. Veszeli István, Pörboly
2. Hege Team, Szarvas
3. Karakas János és csapata, Körösladány

Egyéb halétel kategóriában

1. Karakas János és csapata, Körösladány. Készített étel: Körösök kincsei haltál
2. Profi Média Kft., Gyomaendrőd. Készített étel: harcsafásírt
3. Sárréti Pákászok, Szeghalom. Készített étel: magyar harcsa kínai módra

Abszolút győztes Karakas János és csapata

Különdíjak

Gyuricza Csaba MVH-elnök különdíját a legjobb gyomaendrődi csapatnak ajánlotta fel, kapta a Halgasztronómiai Egyesület.

Toldi Balázs polgármester különdíját a Profi Média Kft. kapta.

Csoma Antal zsűrielnök különdíját András Emil kapta.

A Gyomaendrődi Bethlen Alapítvány különdíját Nagyenyed csapata kapta.

szok, a horgászok és a város is kellőképpen profitáljanak.

Dr. Csoma Antal, a Körösi Halász Szövetség elnöke a kezdetektől szorgalmazta és szervezte a halfőzőversenyt. Tizenhét év alatt nemzetközi versennyé nőtte ki magát a rendezvény, így a határon túl is egyre ismertebbé válik a gyomaendrődi halas konyha. A zsűri örökös elnöki posztját maga Csoma Antal érdemelte ki. Nála kevesebben értenek jobban a halhoz ezen a vidéken. Az elnök szerint a zsűri szerepe az, hogy objektív tükröt tartson a versenyzőknek, hiszen a zsűritagoknak módjuk van összehasonlítani és elbírálni az azonos kategóriában versenyző halételeket. Az idei évben is a három hagyományos kategóriában hirdették meg a versenyt, amire 44 haléltelt neveztek be. Az időjárás miatt a helyszínt átszervezték, az elnök úgy fogalmaz, hogy az „időjárás megoldotta azt a problémát, hogyan lehet az embereket közelebb hozni egymáshoz”. A főzőhelyeket ugyanis a megszokottnál közelebb egymáshoz kellett kialakítani a szűkebb helyszín miatt.

A versenyzők zömmel a városból és környékéről (Szeghalom, Csabacsüd, Kondoros, Szarvas stb.) érkeztek, de jöttek Pörbolyból is, és immár hagyományosan a határon túlról is rendre érkeznek a versenyzők. Voltak már halfőzők Szlovákiából, Szerbiából, Szlovéniából, az idén pedig Romániából, Nagyenyedről érkezett egy csapat.

Egy kisvárosi közösségben minden rendezvénynek nagy jelentősége van, hiszen ezek a rendezvények egyfajta találkozóhelyek is, ahol beszélgetnek, iszogatnak és finom ételeket kóstolnak az emberek. Amikor baráti körök jelennek meg, akkor

Csoma Antal, örökös zsűri elnök

a szomszéd települések lakói is jobban megismerhetik egymás. A közös nyelv itt a halászlé, amely abból a szempontból is fontos, hogy a halételek népszerűsége nőjön. Ha egy ilyen rendezvény csak dekákkal növeli a halfogyasztás mértékét, akkor már tettünk azért, hogy a lakosság körében terjedjen az egészséges táplálkozás szemlélete. A halászlé nem egyszerűen egy ízletes étel, kis adagban nem lehet jól elkészíteni. A halászlé közösségi étel, a szervezőerő középpontja. És hogy a hal minőségén ne múljon a siker, az idei versenyen a Fish-Coop Kft. kiváló minőségű pontyából készültek a halételek.

H. Gy.

Szakmai úton déli szomszédunknál

A MAHAL és a Természetes vízi, Halász és Horgászati Tagozat szervezésében idén szeptember 7-13. között vett részt 25 fős csapatunk egy horvátországi szakmai utazáson. A határt átlépve első utunk egy rekonstrukción átesett Monarchia-korabeli tógazdaságba, Orehovicébe vezetett. A tulajdonos részvénytársasát kezelésében összesen 3000 hektár területű tógazdaság van. Ebből ezen a területen üzemeltetnek 1000 hektárt, amit négy évvel ezelőtt újítottak fel komoly EU-s segítséggel. A Monarchia-korabeli körtöltéses tavakat iszaptalanították, a tavakon fa-, illetve szó szerint erdőirtást kellett végezni. A gátakon még ottjártunkkor is tornyosultak a kivágott rönkök. A terület útjait, villamos hálózatát felújították, a tavakhoz informatikai rendszert építettek ki. Jelenleg az 1000 hektáros területen 45 tőegység van.

A tavakban döntően, 80 százalékban pontyot (tükörpontyot) termelnek, emellett busa, amur és csuka halfajokat tenyésztnek, illetve helyeznek ki. Az itt termelt pontyok 2 éves korukra elérik a 1,2-2,5 kg súlyt, és ekkor értékesítik őket, évente kb. 1500 tonnát. A halak döntő részét élve, illetve újabban, a most épült feldolgozónak köszönhetően, jegelt, filé és füstölt hal formájában is értékesítik. A nagyobbik része a horvát piacra került, de exportálnak a szerb, a lengyel, a bosnyák, a szlovák, a magyar és román piacokra is. A Monarchia idejében a tavak főleg a hadsereg részére termeltek, ezért van az, hogy még ma is látható az egykori vasúti összeköttetés nyoma. Ma ezt már nem használják, modern hal szállító kamionokkal szállítják a halat.

Mint említettem, a rekonstrukciót követően a tavakhoz központosított informatikai rendszert kiépítettek ki, amellyel a vízminőséget és a takarmányfelhasználást tudják ellenőrizni. A tavaknál silótornyok találhatóak, automata etetőrendszerrel. A pontyot a piaci súly (1,2-2,5 kg) eléréséig haltáppal etetik, amit vásárolnak. A halak a piaci súlyt 2 év alatt érik el. Ha nagyobb testű halra

van igény, azt már gabonával (búzával) etetik. Ilyen nagyméretű halra főleg a szerb és bosnyák piac tart igényt. Néha igény van 5 kg feletti halra a horgászoknak, de ennek a tartása nem jellemző. Az eladásnál és termelésnél betartják az ISO 2200 szabványt, valamint a horvát élelmiszer-minőségi szabvány előírásait.

A lehalászásnál a mérést elvégzik: kiemelésnél köbméterben, a rakodótérnél súlyban (kg), mérleggel. A tavak jogi helyzete Horvátországban eltér a hazánkbeltől, ugyanis itt magánkézen nem lehet halastó. Ezért az általunk meglátogatott tógazdaságot ötven évre lízingeli az államtól a részvénytársaság. Az említett 3000 hektáros ösztérületből 2800 hektáron termelnek halat, 200 hektár jelenleg üresen áll. A tavak körtöltéses rendszerűek, a felújítás után 1,5-1,7 m-es vízmélységet tudnak tartani rajtuk. Ez az idei évre még nem igaz: mint tapasztaltuk, a tavak számunkra szokatlan módon vízi növényzettel borítottak. Néhol eléri a 80 százalékot is a borítottság aránya, és az idei aszályos évben az átlagos vízmélység 1-1,2 m. A tavakon elektromos meghajtású levegőztetőrendszer működik,

és az oxigén és ammónia mérésére kiépítettek információs rendszert. A meglátogatott telepen 25 aktív dolgozó tevékenykedik.

Szíves vendéglátásban volt részünk. Nagyszerű tésztás horvát halászlét kínáltak, utána pedig, számunkra meglepő módon, nyársra tűzve, szabad tűzön grillezték a helyi pontyot. Előtte azonban megnéztünk egy próbahalászatot, melynek során bemutatták az 1 nyaras ivadékokat. Ez a ponty most kb. 7-8 dkg-os, és a tenyészidőszak végére (novemberre) szerintük eléri 20-25 dkg-os átlagsúlyt. Ebből a halból 2000 db/ha-os kihelyezés mellett 2 nyaras korára érik el az említett 1,2-2,5 kg-os piaci halméretet. Elmondták, hogy 1 kg súlygyarapodáshoz 1,6 kg haltápot használnak fel. A felhasznált tápot Ausztriából, Szerbiából és Horvátországból vásárolják, viszont az összes tenyészanyagot maguk állítják elő. Az anyahalakat chippel látják el. A kikelt lárvákból 5-6 millió darabot helyeznek ki hektáronként. Hatvan százalékos megmaradás mellett érik el 1 nyaras korra az említett 20-25 dkg-os súlyt. A nevelőtavakat kormorán ellen riasztóágyúval, esetlegesen az ivadékot hálóval védik.

A finom helyi halas ebéd és a sok helyi tapasztalat után folytattuk utunkat a csodálatos Isztria felé. Az esti órákban érkezünk meg kenyelmes, a tengerparttól kb. 100 m-re levő szállodánkba. Az utazáson részt vevő sportosabb tagjaink már másnap igénybe vették a teniszpályát, ahol profi meccseket (sörmeccseket) játszottak egymással. A tengerparti napozás, fürdés, szabad program után szerdán halas programon vettünk részt a Limski-fjordnál. A Limi-csatornát körülvevő, helyenként 120 méteres magasságot is elérő dombok fjordjellegűen kölcsönöznek a tájnak. A víz tisztán tartása érdekében a Limski-fjordban tilos a fürdés és a hajózás. Az árapály itt mindössze kb. 1 m-es. A kristálytisza víz a nyílt tengerrel jóval kevesebb sót és sokkal több oxigént tartalmaz, ezért kiváló osztriga- és kagylótenyésztő hely. A fjordnál Cromaris Rt. munkatársai vártak minket, és egy üzemi célra használt munkahajóra szálltunk velük, hogy megtekintsük a kb. 8-9 km hosszúságban elterülő telepeket (kagyló, osztriga, ketreces haltartás). Elmondták, hogy különösen védett területen vagyunk, ezért organikus táplálékokkal tenyésztik a kagylót és az osztrigát a területen lévő 65 halketrecben. A királydurbincsot és a tengeri (farkas-) sügért viszont bevizsgált francia és svájci tápokkal nevelik.

Az rt.-nek 300 tonna/év piaci halmenyiség megtermelésére van engedélye. Az üzemből a keltetéstől – a feldolgozást is beleértve – 300 fő dolgozik. A 65 ketrec ivadékkeltését a cégen belül, saját keltető-

Ketreces haltenyésztés a Limski csatornán

Ebéd Orahovicében

házzal oldják meg, két ember foglalkozik a szaporítással.

A kettecokban egyenként 18 tonna halat termelnek évente. A kettecek 15 m mélyek, és állandóan ellenőrzik bennük az oxigéntartalmat. Az esetleges baktériumfertőzéseket kezelik.

Számunkra meglepő volt, hogy a keltetőházból 3-5 gramm közötti méretben (durbincs és sügér) kihelyezve 85 százalékos megmaradás mellett visszahalászhatók a halak. A telepre kb. 10 millió eurót költöttek. A kihelyezett halak három év alatt érik el a 380 grammos átlagos piaci súlyt. A lehalászás során 55 százalékban tengeri sügért, 45 százalékban királydurbincset halásznak le.

A fjordnál külső halászat nincs, csak a kettecokban termelt halat halászhadják le! A lehalászott halakat, kagylót és osztrigát 24 órán belül szállítani tudják legnagyobb partnerüknek, Olaszországba. Magyarországra is exportálnak 12 tonna/év mennyiségben, főleg az említett sügért és durbincset. Nálunk a legnagyobb vásárlók a Tesco, az Auchan, a Lidl, a Gold Fisch és a PLP Seafood. A kettecokban haltartás mellett foglalkoznak feketekagyló tenyésztésével is, 200-300 tonna/év mennyiségben, valamint 30 tonna/év mennyiségben osztrigatenyésztéssel.

Az érdekes látványok után a Limski Fjord nevű helybeli étteremben megkóstolhattuk a cég feketekagylójából készült ételt,

ezt követően grillezett tengeri süllőt fogyaszthattunk jóízűen.

A kitűnő ebéd után, hogy a gyomrunkban lévő hal is jól érezze magát és úszni tudjon, meglátogattuk Ivica Matosevic pinceszétét Kruniciben. Kitűnő borok elfogyasztása és jó társasági hangulatban szállodánk felé úton rövid városnézést tartottunk Rovinjben. Másnap idegenvezetőnk jóvoltából Pula nevezetességeivel ismerkedhetünk meg.

Továbbutazva Otocsába rövid sétát tettünk Opatijaba (Abbázia), ahol a csodálatos épületek és a tengerpart lenyűgözték társaságunkat.

Szálláshelyünk ezúttal a Hotel Gacka volt, amely egy nagyon kellemes családi hely. A környéken több forrás ered, kiváló pisztrángozóhely.

Szombaton a szállásunkról a közeli plitvicei avakhoz kirándultunk. A plitvicei tavak együttese Európa egyik legszebb természeti látványosa. Egy völgyben terülnek el, erdős hegyek veszik körül. A nemzeti park 1979 óta szerepel az UNESCO világörökségi listáján. Tizenhat nagyobb és két kisebb, egymást lépcsőzetesen követő tavát 92 vízesés köti össze.

A nemzeti park területe eléri 20000 hektárt. Területén több védett állatfaj él, medve, farkas, vidra, erdei fülesbagoly stb.

A MAHAL és tagozatunk szervezésében létrejött, nagyszerűen megvalósult szakmai utunkért úgy érezzük, köszönet illeti a főszervezőket, Schmidtné Vizi Hajnit és az Agro Tours Utazási Irodát.

Balyi Gyula

Az első balatoni menyhaltelepítés

Egy meleg nyári napon a tihanyi komplexióban 650 kétnyaras menyhalat telepítettek a Balatonba. A tó új lakói jól bírták az utazást: fűgén, láthatóan jó kondícióban úsztak el a menedéket nyújtó kövezés felé.

Az első kosár menyhalat *Tósoki Imre*, Tihany polgármestere és *Szári Zsolt* közösen öntötték a Balatonba. Az eseményen képviseltette magát a MOHOSZ elnöksége, valamint az érintett Balaton körüli horgász szövetségek, és több horgász egyesület is. A számos meghívott vendégen túl a helyi horgászok és az éppen arra járó turisták is érdeklődve figyelték a történelmi haltelepítést, melyről több országos és regionális média is tudósított.

A telepítés felvezetéséért a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt. részéről Szári Zsolt vezérigazgató és Nagy Gábor horgászati ágazatvezető mondott rövid tájékoztatót a menyhalról és a telepítés háttéréről. Az elhangzottakból megtudhattuk, hogy a menyhal a tókehal-félék családjába tartozik, de rokonaitól eltérő-

en édesvízben él. Hidegkedvelő faj, a Duna alsó szakasza a legdélebbi előfordulása, a torkolatvidéken már nem fordul elő. Ragadozó hal, és különös ismertetőjegye az állán elhelyezkedő egyetlen szál szakáll, a békára emlékeztető fej, valamint a márványos mintázat.

A menyhal a Balatonban őshonos, de állományát az 1965-ös nagy halpusztulás

végletesen meggyengítette, majd – a kutatók véleménye szerint – az angolna tömeges telepítése okozta az eltűnését, mivel életterük közel megegyezik. Herman Ottó a XIX. század végén említi előfordulását „tarka meny” néven. Idősebb horgászok visszaemlékezéseiből tudjuk, hogy még az 1960-as évek elején is jól lehetett fogni a balatoni mólók kövezései mentén. Húsa ízletes, szátkamentes, az egyik legfinomabb édesvízi hal, a horgászoknak azonban még várniuk kell az első menyhalvacsorával. A betelepített menyhalak ugyanis idén még nem érik el a legkisebb kifogható méretet (25 cm), jövőre pedig a Balatoni Horgászrend fogja tiltani az elvitelét. Ez a korlátozás addig lesz hatályban, amíg az állomány megerősödik. A folyamatot további telepítésekkel igyekeznek segíteni.

Kérjük a kedves horgásztársakat, hogy amennyiben menyhalat fognak, kíméletesen szabadítsák meg a horogtól (mélyre nyelés esetén vágják el a zsinórt a szájnyílás előtt) és eresszék szabadon!

N. G.

III. Nemzetközi Ponty Konferencia Csehországban

A kétfévente megrendezett Nemzetközi Ponty Konferencia Európa pontytenyésztő szakembereinek legnagyobb nemzetközi fóruma. A korábbi két ponty konferenciát a lengyel Aller Aqua vállalat és a lengyel Édesvízi Halászati Intézet (Olsztyn) szervezte 2011-ben, Kazimierz Dolny-ban, illetve 2013-ban Wrocławban. A legutóbbi ponty konferencián az a döntés született, hogy a további konferenciáknak mindig más-más ország legyen a helyszíne. Nemzetközi szervezőbizottság is alakult, öt európai pontytenyésztő ország neves szakértőinek részvételével. A szervezőbizottságban Magyarországot Váradi László, a MASZ elnöke képviseli, lapunkat ő tájékoztatta a konferencián történetekről.

A harmadik Nemzetközi Ponty Konferenciára Csehországban, az európai pontytenyésztés egyik hagyományos, ma is meghatározó központjában, Vodnanyban került sor, 2015. szeptember 3-án és 4-én. A konferenciát a Dél-Bohémiai Egyetem Halászati és Vízvédelmi Tanszéke és a Cseh Haltermelők Szövetsége szervezte. A Vodnanyban rendezett konferencián mintegy 120 szakember vett részt Európa tíz pontytenyésztő országából (Ausztria, Csehország, Horvátország, Lengyelország, Litvánia, Magyarország, Németország, Oroszország, Szlovákia, Ukrajna). A konferencia résztvevői között szép számmal voltak haltermelők, illetve termelői szövetségek, kormányzati szervek, állat-egészségügyi szolgálatok, egyetemek, kutatóin-

tézetek és különböző szolgáltató cégek képviselői is részt vettek. A konferencián szimultán tolmácsoltak angol, cseh, lengyel és német nyelveken.

A konferenciát Otomar Linhart dékán, a Dél-Bohémiai Egyetem Halászati és Vízvédelmi Tanszékének vezetője, *Michal Kratovíl*, a Cseh Haltermelők Szövetségének igazgatója, *Pavel Pojer*, a cseh irányító hatóság vezetője és *Bernhard Feneis*, az Európai Akvakultúra-termelők Szövetségének (FEAP) elnökhelyettese nyitotta meg. Bernhard Feneis a konferencia moderátoraként is közreműködött a rendezvény lebonyolításában.

A konferencia programjában az európai pontytenyésztés, illetve a tógazdasági haltermelés neves szakemberei összesen

FOTÓ: VÁRADI LÁSZLÓ

Ifj. Radóczy János tavi pontytenyésztési kísérletekről tartott előadást

24 előadást tartottak, olyan témákban, mint a technológiafejlesztés, a genetika és tenyésztés, a halegészségügy, a feldolgozás és a marketing. A konferencia nyitóelőadását egy magyar szakértő, *Váradi László* tartotta. Ő az európai pontytenyésztés helyzetét, illetve a legutóbbi ponty konferencia óta eltelt időszak fontosabb eseményeit tekintette át, továbbá javaslatot tett a IV. Nemzetközi Ponty Konferencia Magyarországon való megtartására. Magyarországról az alábbi előadások szerepeltek még a konferencia programjában:

- Lehoczky I., Patakiné, Várkonyi E., Gál D., Jeney Zs., Rónyai A., Józsa V., Kovács Gy., Szentés K., Hegyi Á., Müller T., és Urbányi B.: A haltermelés diverzifikációja bipoláris génmegőrzés fejlesztésével Magyarországon

- ifj. Lévai E.: Multifunkcionális halgazdálkodás természetvédelmi területen

- Radóczy J., Radóczy J., Hegyi Á., Bokor Z., Katics M., Balog A., és Urbányi B.: Tápetetés alkalmazása halastavi pontytermelésben

- Váradi L.: Ponty az új típusú édesvízi akvakultúra-rendszerekben

A NAIK-HAKI poszterekkel vett részt a konferencián, amelyek az Arraina-projekt keretében végzett pontytakarmányozási kísérletek eredményeit mutatták be, illetve a megtermékenyített pontyikra hosszú távú szállítására kidolgozott módszert ismertették. A hazai kutatóműhelyek képviselőin kívül részt vett a konferencián a MAHAL igazgatója, *Dr. Szathmári László* is. A ponty konferencián való magyar részvétellel így igen aktívnak mondható, ami egy-

A konferencia helyszíne, a Dél-Bohémiai Egyetem Halászati és Vízvédelmi Tanszékének Oktatási és Informatikai Központja Vodnanyban

ben Magyarország európai pontytermelésben betöltött szerepét is jól mutatja.

A ponty konferencia résztvevői elfogadtak egy nyilatkozatot, amelyet a szervezők megküldenek majd az Európai Bizottságnak, illetve a főbb európai szervezeteknek és intézményeknek. A nyilatkozat kidolgozásában a konferencia nemzetközi szervezőbizottságának tagjai mellett részt vett ifj. Lévai Ferenc, úgy is, mint az Európai Akvakultúra-termelők Szövetsége (FEAP) Édesvízi Bizottságának elnöke.

A konferencián minden résztvevő ország halgazdálkodásában meghatározó szereplője kapott egy kérdőívet. Az ezen szereplő kérdések az Európai Akvakultúra-technológiai és -innovációs Platform (EATiP) Kutatási és Innovációs Stratégiájának (Strategic Research and Innovation Agenda, SRIA) nyolc szakterületének témaköreit tükrözték, ugyanis folyamatban van a SRIA prioritásainak felülvizsgálata. Ehhez a munkához az európai édesvízi szektor a tógazdaságok érdekeinek és igényeinek megjelenítésével igyekszik hozzájárulni. A kérdőív kiértékelése alapján tett megállapítások szintén bekerülnek majd a ponty konferencián elfogadott és az EB-nek szánt nyilatkozatba.

A nyilatkozatban is rögzített, általános megállapítása volt a III. Nemzetközi Ponty Konferenciának, hogy az édesvízi tógazdálkodás az európai akvakultúra egyik kihasználatlan lehetősége, ráadásul a már felismert lehetőségek kihasználása is lassú, és a termelés stagnál. A hagyományos rendszerek és technológiák alkalmazása, és következként a hagyományos termékek (mint pl. az élő hal) értékesítése még mindig meghatározó az édesvízi tógazdálkodásban. A vadon élő hablevő állatok kártételei és a gyakran következetlen és indokolatlanul korlátozó szabályozások, illetve más külső tényezők is gátolják az ágazat fejlődését. A külső tényezők között említhető a klímaváltozás, illetve a haltermelők diszkriminációja a mezőgazdasági termelőkhez képest, továbbá az innováció

A konferenciaterem csaknem kicsinek bizonyult a több mint száz résztvevő befogadására

gyengesége, a gazdálkodók egymás közötti együttműködésének, illetve a kutatás és a gyakorlat közötti együttműködés alacsony hatékonysága.

A konferencia konkrét intézkedéseket és programokat is meghatározott az édesvízi tógazdálkodás fejlesztésének elősegítése érdekében:

- az együttműködés erősítése Közép- és Kelet-Európa haltermelői szövetségei között;
- a nemzetközi együttműködés megerősítése a nemzetközi szervezetekkel, illetve az édesvízi tógazdálkodás érdekeinek eddigénél hatékonyabb képviselőit európai szinten;
- aktívabb részvétel a globális akvakultúra-fejlesztési programokban, annak figyelembe vételével, hogy a világ akvakultúra-termelésének jelentős része tógazdaságokból származik;
- az innovációs folyamatok erősítése, különös tekintettel a fenntartható intenzifikáció kritériumainak megfelelő új termelési rendszerek és technológiák fejlesztésére, a nagy hozzáadott értéket képviselő

termékek előállítására, illetve az olyan külső tényezőkkel szembeni védekezésre, mint a hablevő állatok kártétele vagy a klímaváltozás.

A konferencián elfogadott dokumentum tartalmaz egy olyan határozatot is, amely szerint a KHV mára már olyan sokat veszített a jelentőségéből, hogy a bejelentési kötelezettség alá tartozó betegségek legalacsonyabb, 5. kategóriájába sorolható.

A hivatalos program mellett a konferencia résztvevői megtekinthették a Dél-Bohémiai Egyetem Halászati és Vízvédelmi Tanszékének Vodnanyban működő kutatási létesítményeit, illetve meggyőződhetek arról, hogy a vodnanyi intézményt méltán nevezik az európai halászati és akvakultúrakutatás egyre erősödő, nemzetközi jelentőségű bázisának. A konferencia természetesen jó lehetőséget kínált a személyes találkozásokhoz és a kötetlen szakmai megbeszélésekhez is, többek között a Budweiser sörgyárban megrendezett közös vacsora során Ceske Budejovice-ben.

H. Gy.

Új főigazgató a Tengerügyi és Halászati Főigazgatóság élén

Az Európai Bizottság döntése alapján 2015. szeptember 1-jén João Aguiar Machado-t nevezték ki az Európai Unió Tengerügyi és Halászati Főigazgatósága (DG MARE) élére. Lowri Evans, a korábbi vezető a Belső Piaci, Ipar-, Vállalkozás- és Kkv-politikai Főigazgatóságon (DG GROW) folytatja pályafutását, szintén főigazgatóként.

A portugál származású João Aguiar Machado nemzetközi gazdaság és pénzügy, illetve európai integráció területen végezte felsőfokú tanulmányait. Machado 1986 óta dolgozik az Európai Unió intézményeiben (főként a Bizottságban, 1998 novemberétől a DG TRADE-nél). Korábban Washington D.C.-ben szerzett szakmai tapasztalatot a Nemzetközi Valutaalap Pénzváltás és Kereskedelmi Kapcsolatok Osztályának munkatársaként. 2009 és 2014 között ő volt a szolgáltatásokért, befektetésekért, szellemi tulajdonért, közbeszerzésekért, illetve az Ázsiával, Afriká-

val és Latin-Amerikával kapcsolatos kétoldalú kereskedelmi kapcsolatokért felelős főigazgató-helyettes a Kereskedelmi Főigazgatóságon (DG TRADE). A DG MARE-hoz a Mobilitási és Közlekedési Főigazgatóság (DG MOVE) főigazgatói székéből került.

Nemzetközi szakmai előéletéből adódóan João Aguiar Machado portugál anyanyelve mellett kiválóan beszél angolul, franciául, spanyolul és japánul.

Sok sikert kívánva João Aguiar Machado főigazgatói teendőihez az egész hazai haltermelési ágazat nevében, reményünket fejezzük ki, hogy Lowri Evans-hoz hasonlóan ő is kellő figyelmet fog fordítani az édesvízi akvakultúra fejlesztésére és versenyképességének növelésére.

Juhász Péter
HHGF AFO

Sobri-kupa: a hagyomány folytatódik

Nagybaracska község önkormányzata augusztus 1-jén rendezte meg a 27. Sobri-kupa halfőzőversenyt. Bár a helyszín, a Bárka Csárda előtti tér a régi időköt idézte, mégis új szelek fújtak a Ferenc-csatorna partján, lévén, hogy a tavaly októberi polgármesteri választáson Király Sándor helyett Bögi István Andrásnak szavaztak bizalmat a község szavazópolgárai. Király Sándor távozásával lezárult egy korszak Nagybaracska életében, ám a Sobri-kupa színvonalas idei megrendezése igazolta, hogy az új polgármester ragaszkodik a hagyományokhoz.

A verseny hivatalos megnyitója után Dr. Orosz Sándor örökös zsűrielnök ismertette a 31 versenyzővel a szabályokat. A zsűri a megszokott tapasztalt kóstolókból állt, vagyis Pékánov Máttyás, Jászai Zoltán, Pintér Ferenc és Adám Péter kóstolták-bírálták a halászleveket és a vegyes halételeket. Idén sem maradt el Sobri Farkas József, a község első díszpolgára sírjának megkoszorú-zása.

Bögi István András ugyan nem Nagybaracska szülötte, de másfél évtizede lakik itt, mivel ide nősült, a felesége pedig itt született. Három gyermek édesapja.

Az előző választási ciklusban bevásárolták az önkormányzat képviselő-testületébe, így kellő rálátással fogalmazhatta meg, hogy mit tenne másként, mint az elődje. Persze nem feketén-fehéren kell a dolgokat elképzelni, hiszen sok olyan testületi döntés született a Király-érában is, amelyekkel Bögi István András egyetértett, de a véleményének mindig hangot adott.

A polgármester óriási értéknek tartja a település környezetét és adottságait, szerinte erre alapozhatják a jövőt. Ez olyan kincs, amit meg kell becsülni, nem szabad elherdálni. Ennek a szemléletnek az elfogadtatása azonban nem ment könnyen, miként az sem, hogy új célokat fogalmazzon meg a képviselő-testület. Egy kis település életének alakításában a közösség a legfontosabb erő, hiszen egy falu akkor lesz élhető, ha a közössége igényeit szolgáló célok valósulnak meg. Mindez nem mond ellent annak, hogy a turisztikai és gazdasági szempontok is meghatározóak a fejlődésben. A 2300 fős településnek a realitás talaján állva kell gondolkodnia, ezért a polgármester azt hangsúlyozta, hogy az elődjéhez képest ő óvatosabban tervezi a jövőt. Kisebbségi léptékű tervekkel, kisebb lépésekkel könnyebb előbbre jutni, mint egyetlen grandiózus projekt meg nem valósításával. Ez utóbbiért ugyanis sok mindent fel kell áldozni, sok vagyont kell eladni, miközben az eredmény kétséges.

A polgármester nem mutogat visszafelé, de mindenképpen azért kíván dolgozni a képviselőkkel közösen, hogy az önkormányzat tiszta lappal induljon az új célok megvalósításáért. Bögi István András konk-

rétumként a Füzes-szigetet, a hozzá csatlózó 67 hektáros földterületet és a 20 hektáros holtágat említi, ahol üdülőövezetet alakítanak ki, ha vissza tudják vásárolni a területet a jelenlegi tulajdonostól. A kistérségi területfejlesztési projekteket a megyei vezetéssel egyeztetve kívánják megvalósítani. Nem milliárdokban, hanem néhány millió-tízmillió forintos fejlesztésekben gondolkodnak, mivel ezt engedni meg a költségvetésük. Fájó pont a fürdő, amelyet az előző években értékesítettek, de ma sem üzemel. Sajnos nincs olyan szerződés az önkormányzat kezében, amellyel a tulajdonost üzemeltetésre kényszeríthetnék, így a Bárka csárda előtti terület ma az ebek harmadajára jut. Volt itt már orosz és kínai befektető, akik az egy hektáros területre 5-7 milliárd forintos beruházást terveztek, de ezeket aligha lehet komolyan venni.

A polgármester bizakodó a jövőt illetően, mert a község minden nehézség ellenére sincsen rossz állapotban. Igaz ugyan, hogy a papír zsebkendőt gyártó üzem a választás után egy héttel Csátaljárára költözött, de a varroda tovább működik. Igaz, egy műszakban, negyven embert foglalkoztatva. Az ipari park sincsen már az önkormányzat tulajdonában, és az új tulajdonos nem fejlesztette tovább a 14 hektáros területet. A múlt évében eladott 250 hektárnyi földterületet már nem tudja az önkormányzat visszaszerezni. A beszélgetés során lassan kirajzolódik, hogy az új vezetés gúzsba kötve táncol, mert a kassza bizony kiürült a választás idejére. Mindezek ellenére a hivatal teszi a dolgát: egy 80 napos közmunkaprogram keretében START programot indítottak, és a kertészetükben megtermesztik a konyhájukra a zöldséget. Gyártanak térkövet, vettek aprítógépet és traktort, és az utakat is aszfaltolták. Örökségül maradt a kistérségi szennyvízberuházás, amelyet 60 százalékos készületségi állapotban vett át Bögi István András.

A hagyományok őrzése az egyik legfontosabb feladat, így a Sobri-kupa továbbra is szívügye a község vezetésének és lakóinak. A polgármester külön is szólt arról, milyen nagy örömmel vették tudomásul, hogy Kenyeres Imre, a Mogyi Kft. tulajdonosa megvette a 300 hektáros tógazdaságot, amely

A 27. Sobri Kupa végeredménye

Horváth Bálint 13 évesen nyerte a Sobri Kupát

Dunai kategória (21 nevező):

1. Horváth Bálint, Dávod, 660 pont
2. Gyuricza Tibor, Hercegszántó, 654 pont
3. Katzenmajer András, Nagybaracska, 628 pont
4. Gárgán Orsolya, Dunafalva Nagybaracska, 612 pont
5. Veszeli István, Pörboly, 600 pont
6. Nagy Krisztián, Nagybaracska, 569 pont
7. Horváth Norbert, Hercegszántó, 566 pont
8. Gorjánác István, Hercegszántó, 555 pont

Vegyes kategória (8 nevező):

1. Somogyi Tiborné, Nagybaracska, 562 pont
2. Vazze csoport baráti társaság, 513 pont
3. Bíró Antal, Baja, 512 pont

Látvány zsűri értékelése:

1. Csatai László, Kecskemét
2. Gárgán Orsolya, Dunafalva Nagybaracska
3. Bíró Antal, Baja

már igen rossz állapotban volt. Nagybaracska a haltermelésnek nagy hagyománya van, így nagy az öröm is, hogy ismét haltermelés folyik a tavakban. A 300 hektárból több, mint 150 hektárt tett rendbe az új tulajdonos, így ma már ismét jó minőségű piaci hallal rendelkeznek. Ebből a halból főzték a halászlevet a versenyzők is.

És főzik jövőre is, mert a hagyomány nem szakadhat meg.

H. Gy.